"Tot s'ho mereix Valencia. Per a Valencia es tot."
Constanti Llombart

ROGLE

Rogle
Constanti Llombart
de Cultura Valenciana
Dep. Llegal.: V-545-2017
rogleconstantillombart@gmail.com

PREU: 0 €. I aço no ho sometem a votacio.

Novembre 2026 - Numero 242

EDITORIAL

A les portes d'unes noves eleccions

Passat octubre, quan encara estavem en la ressaca de la celebracio del **9 d'Octubre** i, una vegada mes, decepcionats per la manipulacio que fa el poder de la festa gran del poble valencià, el president del govern, davant la situacio insostenible en el **Congrés** per a aprovar lleis, i de totes les malifetes de l'entorn mes proxim tant personal com del seu partit, convocava eleccions generals a celebrar el proxim 29 de novembre.

La **precampanya**, tal i com ha començat, en insults creuats, en descalificacions entre els dos blocs enfrontats que s'han conformat, augura una campanya, segurament, encara mes dura i conflictiva. La politica pareix que ha arribat a un punt de no retorn, a on ya no importen les propostes perque mes be s'ha convertit en una simple lluita pel poder, i cada vegada de manera mes descarada per mantindre poltrones en el **Congrés** o el **Senat**.

El problema de la **vivenda**, despuix dels ultims huit anys d'inoperancia, es converti en el detonant social que ha conduit segurament a precipitar la convocatoria de les eleccions, pero pronte ha deixat de ser el nucleu central dels mensages politics per a centrar-se estos en l'arquitectura electoral, en la confeccio de llistes, en la **nacionalisacio expres** de nets, besnets i rebesnets –en principi d'exiliats per motius politics i al final tambe d'emigrants per voluntat en busca de millores economiques, tots en el mateix sac–, en dimissions per no estar en les llistes, o en fer-se patent la falta de democracia interna en els partits que, a la fi, imponen candidatures en contra de la voluntat i preferencies de les seues bases.

No anem a dedicar mes espai a parlar de la situacio politica ni de les metes no conseguides per un govern atrapat en un cumul de sigles que responen a interessos divergents entre els socis que el conformen i que ha conseguit incrementar el deute del país a sifres mai imaginades. Pensem que ha sobrat **polarisacio** i ha faltat altura de mires i interes en buscar solucions mes alla de les sigles.

Nos ocupa que el **valencianisme** en el seu conjunt continúa carint d'una opcio politica en força i presencia social per a garantisar obtindre representacio els proxims comicis. Hem de valorar, aixo si, el fet de que hi haja alguna formacio política que **decidi**, des de fa temps, treballar en favor dels valencians, d'anar creixent a poc a poc i de posar l'honradea i l'equanimitat com a bandera de les seues actuacions politiques. Tampoc han faltat els oportunistes que, desapareguts durant anys, i en cap voluntat de sumar i **unir-se**, renaixen vespres de les eleccions per a confondre i dividir el vot valencianiste.

L'existencia d'un valencianisme cultural hauria de comportar l'existencia d'un valencianisme politic, pero llamentablement aquell està farcit de **creyents**, mes que de practicants, i es mou entre les miseries que el poder, que a uns atres amera en recursos, li otorga. Miquetes en forma de **subvencions finalistes** que es convertixen en maremagnums administratius a l'hora de poder accedir ad elles o de justificarles i que impliquen un desgast en estos processos, lo que fa que estes entitats punteres, que haurien de ser far i orientacio per al valencianisme de base, es convertixquen en corporacions que no conseguixen eixir-se'n dels rols que des de decades tenen marcats, o que el poder els permet.

Nomes hi hague un moment en l'historia recent en que entitats i associacions socioculturals declarades valencianistes treballaren unides, en amplitut de mires i en la voluntat de recolzar un proyecte politic, i aixina es com conseguiren que sorgira una **Unio Valenciana** que arribà a cogovernar. Seguir al marge per a mantindre una suposta "immaculada trayectoria apolitica" no conduix a tindre possibilitats d'influir en la societat i contribuir a evitar que es diluixca en un globalisme que la despersonalise per complet, transformant-la en una societat desnaturalisada, sense un proyecte colectiu vinculat i arrelat a una tradicio, a un passat historic construit i vixcut en comu, a un patrimoni acreixcut durant segles, que quedarà desprotegida i sumissa a les decisions que emanen de **Madrit** preses per partits centralistes, o be a favorir que unes minories seguixquen creixent gracies a l'ideologisacio procatalanista, que aspira a fer de la societat valenciana una sucursal d'un supremacisme eixercit des del nort del riu Senia.

Els valencians hem de treballar per a poder **decidir** i tindre pes en les institucions de l'Estat i, fins ara, ya hem vist per a qué aprofiten els diputats o els senadors que van en eixes llistes dels partits centralistes i sucursalistes: per a servir a les seues formacions, que no als valencians que els han votat, uns desconeguts en la majoria dels casos. Es necessaria una força politica **netament valenciana** si volem revertir la situacio en que es troba la societat valenciana.

Alguns, el 29 de novembre, i com no es presenta un atre horiso, anirem en el nas tapat a eixercir el nostre dret al vot. Cadascu que reflexione i vote en consciencia. Esperem que per a les municipals i autonomiques pugam decidir i votar per un partit valencianiste que treballe per i per a **Valencia** i els valencians, sense haver de ser sumis a les directrius de Genova, Ferraz o de les Rambles.

Publicacio en Llengua Valenciana

LA CITA

En politica, benvolgut meu, i tu ho saps tan be com yo, no hi ha homens, sino idees; no sentiments, sino interessos; en politica no se mata a un home, sino s'aplana un obstacul.

Aleixandre Dumas

SUMARI

1
- EDITORIAL: **A LES PORTES D'UNES NOVES ELECCIONS**

2
- BIOGRAFIA: **SANT LLUÏS BERTRAN, EN EL 500 ANIVERSARI DEL SEU NAIXIMENT**

3
- CRONICA: **CONFERENCIA SOBRE JAUME I EN EL PILÓ**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: ***NEGANT A CASSANDRA***

4
- PASSATEMPS
- COSES DE TUB: **VINTINOU ANYS LLARCS**

ACLARIMENT

Esta publicacio està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redaccio final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuacio de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

Sant Lluïs Bertran, en el 500 aniversari del seu naiximent

SANT LLUÏS BERTRAN, DE FRANCISCO DE ZURBARÁN, 1640.

Joan Lluïs Bertran i Eixarch naixque en **Valencia** el 1 de giner de 1526 en una casa situada en la plaça que du el seu nom, junt a l'Almodi, que encara se conserva en part. Enguany, el dia de Cap d'any, se compli el V centenari del seu naiximent, per este motiu l'Iglesia valenciana i algunes atres institucions han celebrat actes entorn a la seua figura i obra. Fill del notari **Lluïs Bertran** i de **Joana Angela Eixarch**, el batejaren en l'iglesia de **Sant Esteve**, la mateixa en la que havia rebut el bateig **sant Vicent Ferrer**, del que encara era parent per part materna.

Des de molt jove mostrà una vocacio religiosa extraordinaria i en 18 anys ingressà en l'**Orde de Predicadors**, segurament inspirant-se en la figura de sant Vicent Ferrer, vestint l'habit dominic en 1544. Com a flare destacà pel seu compromis en la vida espiritual i en l'estudi, convertint-se en un referent dins de l'orde. Hui es patro dels noviciats i dels estudiants; de fet, fra Lluïs arribà a estar a carrec de la formacio dels sacerdots en set ocasions i fon inspiracio per a tota una generacio de dominics que reberen el seu magisteri. Vixque una vida d'oracio i de servici als demes, especialment als mes necessitats, deixant una profunda impronta en l'historia de l'Iglesia, tant en sa terra natal com en **America**, concretament en **Nueva Granada** (virregnat que integrava als actuals Panama, Equador, Veneçuela i Colombia), a on estigue set anys de missioner (1562-1569). Alli sofri la pressio i persecucio per part dels governadors, que arribaren a atentar contra sa vida, puix s'oponien a l'evangelisacio i a la seua actitut beligerant a favor dels natius, salvant-se en varies ocasions miraculosament d'estes tentatives.

Tornà a Valencia en 1569 en una salut prou delicada que l'acompanyarà fins la mort. Aci se faria carrec com a prior del convent de sant **Onofre** de **Museros** en 1570, i en 1575 entraria com a prior en el convent de Predicadors de la capital valentina.

La devocio pel sant en Valencia ha pervixcut a lo llarc dels sigles, aixina com tambe el recòrt dels seus milacres, que forma part de la cultura popular. U d'ells, tal volta el mes conegut, es el que conta, segons la tradicio, que en 1579, obrà un milacre en la font que solia visitar en els seus passejos, situada en el cami entre **Russafa** i **l'Albufera**, que manava aigua amarga i que converti en una font d'aigua bona, lo que despertà una gran devocio cap al sant per part dels habitants de la zona, motiu que donà nom a l'actual barri valencià de la **Font de Sant Lluïs**, aixina com tambe al cami que recorregue, que se coneix com **Carrera de la Fonteta de Sant Lluïs**. Precisament en este barri, sobre una primitiva ermita dedicada al sant, en el sigle XIX s'erigi el temple (la frontera i el campanar del qual se conclogueren entre 1908 i 1909) que el te com a titular i una image seua presidix l'altar major.

LA FONT EN L'IMAGE DEL SANT DAVANT DE LA SEUA CASA NATAL. PLAÇA DE SANT LLUÏS BERTRAN, VALENCIA C.

Sant Lluïs Bertran es titular de tres parroquies en el Cap i Casal, i es patro de **Bunyol**, de Museros i del poble alacanti de **Tormos**, ademes es titular d'un temple en **Torrent**, localitat en la que predicà. Per la seua estancia en el virregnat de Granada es patro de **Colombia**. Tambe ho es del **Colege de Notaris de Valencia** junt a sant Vicent Ferrer.

En la capital valenciana hi ha varies referencies i llocs relacionats en el sant: son els casos de l'historic convent de **Sant Domenech** –hui seu de la Capitania General– i el de **Predicadors** (en el carrer Ciril Amoros); el **Pont de la Trinitat**, en el que s'erigix una estatua en el seu honor i memoria; la font front a la casa natalicia, que se corona en una chicoteta estatua de bronze del sant; la propia casa natalicia, o diferents referencies en la Seu valentina.

Tambe deixà recórt del seu pas per algunes localitats valencianes: en ser ordenat sacerdot en 1547, nomes tres anys despuix de rebre l'habit de dominic, fon destinat al convent que **Sant Francesc de Borja** fundà en **Llombay**, en l'encarrec d'evangelisar als moriscs de la zona; nomes dos anys mes tart l'orde l'envià al convent de **Santa Ana** d'**Albaida**, a on queda memoria de la seua presencia en la parroquia d'esta localitat, dedicada a l'**Assuncio**, puix, als peus d'una estatua del sant, se conserva el crucifix davant del qual resava i el rellonge d'arena que usava en l'oracio; ademes, en les llunetes i voltes de l'iglesia hi ha pintats tres moments alusius al seu pas per la localitat, obra del pintor **Josep Segrelles**.

SANT LLUÏS BERTRAN EN EL MILACRE DE LA CREU EN L'ARBRE, DE JERONI JACINT D'ESPINOSA

Durant la seua vida mantingue una bona relacio en sant **Joan de Ribera**, que fon arquebisbe en els ultims anys de vida de Lluïs. Tambe consta que mantingue correspondencia en santa **Teresa de Jesus**, qui arribà a solicitar-li parer sobre la reforma de l'orde del Carmelo, a la qual l'animà.

Transcorregut no massa temps des del seu falliment, el 9 d'octubre de 1581, sería beatificat per **Pau V** en 1608, i canonisat quan no havia passat un sigle per **Clement X** en 1671. El seu cos incorrupte estigue soterrat en l'antic Convent de Predicadors de Valencia fins a l'exclaustracio, en que les seues despulles foren traslladades a l'iglesia de Sant Esteve, a on se conserva la pila batismal en la qual fon batejat, ell i sant Vicent Ferrer en son temps. Durant el periodo de la guerra civil el seu cos sería profanat i destruit; a pesar d'este fet, el seu llegat continúa viu.

L'habitacio en la que falli se conserva en la casa sacerdotal que porta el seu nom en Valencia, en el carrer Trinquet de Cavallers, a on tambe hi ha una coleccio de taulellets del segle XVIII en escenes de la seua vida i de l'activitat missionera en America.

La seu **Casa Natal** –que mereix un articul a banda– es de propietat privada, la construccio es troba en un estat llamentable, a pesar d'estar inclosa en el Conjunt Historic de Valencia (Decret 57/1993) i en l'entorn de proteccio, entre uns atres, del **Palau dels Escrivà**, declarat Be d'Interes Cultural (Resolucio 24.05.1993), lo que deuria implicar una actuacio de les administracions per a la seua salvaguarda, puix es un testimoni del pas del sant per Valencia, el d'un gran personage desgraciadament prou oblidat per la ciutat que el va vore naixer i a la que dedicà part de sa vida.

WIKIPEDIA.ORG // WWW.EXPAT-VALENCIA.COM

CRONICA J.P.B.

Conferencia sobre Jaume I en El Piló

Emmarcada en les celebracions del 750 aniversari de la mort de Jaume I, el passat divendres 30 d'octubre, en la seu de l'associacio **El Piló** de **Burjassot**, l'historiador **Antoni Atienza** dictà la conferencia titulada "Jaume I i Al-Azraq, dos líders en pugna", en la que exhibi, una vegada mes, la seua amenitat –no en va te una dilatada experiencia com a professor–, els seus coneiximents –producte d'una contrastada categoria com a historiador– i el seu entusiasme, la passio que sent per l'historia i, en particular, l'historia valenciana.

UN INSTANT DE LA CONFERENCIA

La presentacio del conferenciant havia de fer-la **Juli Moreno**, president del **Rogle**, pero un imponderable l'impedi acodir, per lo que el president de l'associacio amfitriona, **Josep Barat**, fon finalment l'encarregat. Agrai la presencia als assistents en un salo verdaderament ple d'un public atent a l'orador i a les treballades imagens en les que recolzava les seues paraules.

L'acte acabà en la presentacio del llibre, del propi Atienza, *Jaume I el Conquistador i la configuració del Regne de València*, numero 9 de la coleccio **Raons del Rogle** (poden llegir la resenya en el numero 240 d'este bolleti, del passat setembre), del qual se pogueren adquirir eixemplars, que l'autor firmà a tot el que li ho solicità.

Seguidament se celebrà un sopar de faixa (l'entrepa el duya cada u, la beguda la posava El Piló) i una tertulia en la que se tractaren temes relacionats en el valencianisme.

Se centrà sobre tot en el tema de la publicacio de llibres, les edicions dels quals solen ser molt curtes degut a la falta d'habit de llegir en valencià (de llegir en general, tot siga dit), pero tambe a la dificultat per a donar visibilitat a l'estimable produccio actual en **Normes d'El Puig**. Una solucio que se plantejà i que tingue bona acollida es la possibilitat de fer una web que arreplegara tot lo editat. En l'ajuda de l'Inteligencia Artificial el proyecte no sería dificil ni costos de dur avant.

Una vesprada nit ben satisfactoria i productiva.

RESENYA BIBLIOGRAFICA J.B.A.

Davit Marchuet i Màs
Negant a Cassandra
Del Sénia al Segura, Castelló de la Plana, 2026
(244 pagines)

En les pàgines d'esta novela se conten dos històries (la de la tia Milieta i la d'Elena) que en realitat són una sola: la de totes les Cassandres que han hagut de triar entre callar i que es creme la ciutat, o parlar i que ningú les crega. La veu d'un poble –el meu, el vostre– que ha passat mig segle negant lo que ya sabia, i que encara hui, per a molts, és més fàcil seguir sense escoltar.

Mentres en els despachos de **Valéncia** es negocia el futur d'un poble, i **Barcelona** i **Madrit** observen en atenció, el nom de la pàtria, la llengua i la **Senyera** es defenen en uns carrers encesos en flames.

En est escenari de guerrilla, una série d'assessinats sacsa més encara els nervis d'una societat al llímit. Elena, una periodista atrapada entre el deure professional i les ombres d'una herència familiar que no la deixa fugir, haurà de moure's entre la redacció i els diversos escenaris per a desemmaixquerar la veritat abans d'un 9 d'Octubre que s'intuïx convuls.

Valencianistes del **GAV**, catalanistes, centralistes: tots són sospitosos fins que no es demostre lo contrari.

Davit Marchuet sols nos demana una cosa abans de començar la llectura: no vos tapeu les orelles. Encara que lo que lliggau vos incomode, encara que reconegau en el relat alguna ombra que heu vixcut en la vostra casa. Perque les històries com esta no es conten per a fer-nos dormir tranquils, sino per a que, per una vegada, algú escolte a Cassandra abans de que la ciutat es torne cendra.

JOSEP PEIRÓ
CONTRAPORTADA: FOTO DE L'AUTOR

ACTIVITATS CULTURALS
NOVEMBRE DE 2026

Trobarà mes informacio dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escritors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
Tel: 688903461 // www.aellva.org
secretaria@aellva.org

ARACV (Amics de la RACV)
C/ Avellanes, 26. 46003 Valencia C.
secretaria@amics-racv.org

Rogle
Vore informacio de contacte en esta pagina.

6 Nov. (divendres) 21 h. Hotel Senator. Pça. Manuel Sanchis Guarner, 1. Valencia C.

XXVI PREMIS VINATEA

Sopar i entrega de premis:

- Premi Institucional: ITENE (Instituto Tecnológico del Embalaje)
- Premi individual: Francisco Lorente Calpes.

Preu del tiquet: 50 euros.

+Info: **ARACV**

20 Nov (divendres) 21:30 h. Restaurant "Tria", Pça Porta de la Mar, 6. Valencia C.

SOPAR DELS ESCRITORS

Presentacio de novetats editorials de l'Aellva, algunes de les quals seran obsequiades als assistents.

+Info: **Aellva**

***Rogle* en Internet**

Facebook: **Rogle Constanti Llombart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els eixemplars editats fins ara estan en:
www.rogleconstantillombart.com

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de colaborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Caixa Popular**, es:

ES52 3159 0018 1926 1586 4721

AVIS

Loteria de Nadal.
El **22 de decembre de 2026** jugem al

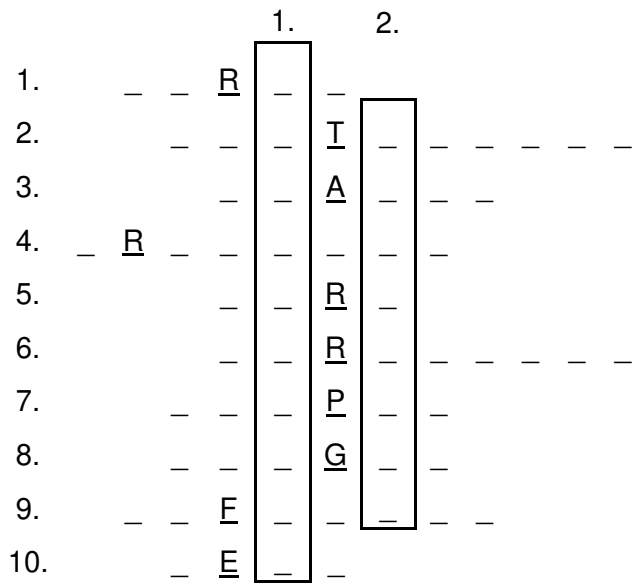
34493

Contacte en nosatres per a fer-se en participacions (5 €).

PASSATEMPS M.S.S.

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Falta de ganes per a treballar o realisar qualsevol activitat. Fluixetat, desidia, negligencia.
2. Ofici o art de fer atifells d'argila. Taller o botiga a on se fan o venen estos objectes d'argila.
3. Se diu de l'animal que te el cos cobert de llana o es molt pelut.
4. Cada una de les peces laterals d'un gorro o gorra que servixen per a cobrir les orelles i protegir-les del fret.
5. Mamifer carnivor, de cos flexible i allargat, en les pates curtes i el cap menut. Les seues glandules anals desprenen una forta olor i es utilisat en la caça de conills perque s'introduix facilment en els seus caus.
6. Molt perjudicial, altament nociu, maligne, roïn.
7. Ser fabulos alat, en cap i bust de dona i cames, coa i garres d'au de rapinya.
8. Lloc ple de fanc. Fig. Situacio complicada, de la qual es dificil eixir o de dificil resolucio.
9. Se diu d'aquell que es presumit, presuntuos, vanitos.
10. Tranquil, placit. Dit del cel, que està clar, sense nuvols.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Cegar la vista sense poder vore be per un exces de llum. Fig, Confondre, fascinar ad algu en coses falses o aparents.
2. Forjar manies o enronies.

COSES DE TUB

Vintinou anys llarcs

Al meu peixotet 205

Vintinou anys llarcs.

Diuen que les coses bones apleguen sense esperar-les…

¡Redeu!, quanta rao i sabuderia hi ha en els dits populars…

¿Saps?, se que estes lletres mai les lleguiras i que no canviaran el teu trist desti, puix ya no hi ha marcha arrere i segurament ad estes hores potser estigues ya tot desquarterat, pero tinc la necessitat d'escriure't per a netejar la meua anima bruta, egoista i materialista; ho sent, pero es que el ser huma te estes coses de poder decidir sobre aquelles coses materials que nos perteneixen…

Recorde molt be cóm aplegares a casa: estavem en el balco decidint si comprar al teu germa major quan de sobte va passar el menut i se nos obriren els ulls, era l'opcio que s'ajustava al nostre presupost i que omplia de llarc les nostres necessitats i es per aixo que anarem a per tu. Beneïda decisio.

En tots estos anys sempre has estat ahi, portant-nos amunt i avall, nomes fallant una volta; cosa que s'enten, puix tots tenim peces que mes pronte o mes tart acaben necessitant anar a ferlos un retoc…

La puncheta que tinc dins de mi es per les promeses incomplides. Recorde que sempre deya que quan fores un classic me gastaria els diners pintant-te i deixant-te com a nou; mentira. Tambe que mai me desfaria de tu; mentira…

El teu final es va precipitar quan, producte del pas dels anys, poquet a poquet el tapo per a on t'alimentaves es va desfer, no fent viable ninguna reparacio puix era part del teu esquelet i les possibilitats de cura eren impossibles, i molt cares en tot cas. Quína llastima, puix el teu cor glatia com el primer dia, sense fer soroll i en tota la força.

L'ultim adeu va ser molt trist i una volta mes te vaig fallar, no vaig poder eixir a despedir-te, se me revolicaven els budells.

Sempre te portare en lo cor com estos…

Vintinou anys llarcs.

Josep Martínez "Tub"
cosesdetubblog.blogspot.com

Solucio: 1. PEREA 2. CANTERERIA 3. LLANUT 4. ORELLERA 5. FURO 6. PERNICIOS 7. HARPIA 8. FANGAR 9. TAFARRER 10. SERE

Verticals: 1. ENLLUERNAR 2. ENRONIAR

I RECORDA…La nostra primera paraula es **enlluernar**. Que o qui enlluerna es **enlluernador** o **enlluernant**. De manera enlluernadora es **enlluernadorament**. L'accio i efecte d'enlluernar es un **enlluernament**. Està **enlluernat** la persona o animal cegat momentaneament per un exces de llum; tambe, aquell que està admirat o enganyat en coses falses. Eix. *Les llums del vehicul m'enlluernaren per un moment i no podia vore res. / Està enlluernada en totes les histories fantastiques que li està contant.*

La nostra segona paraula es **enroniar**. Una **enronia** es una mania, obsessio o idea fixa. Eix. *Abans d'eixir de casa tenía l'enronia de comprovar si totes les aixetes estaven tancades.*